

har levet i Ægtekab med ham i mindst 10 Aar inden hans Død. Det er saaledes kun en ringe Deel af Fæstenterne her i Landet, som den nævnte Bestemmelse kan komme tilgode. Fleertallet tiltræder derfor Forslagets § 8, medens det foreslaaer tilføjet en Bestemmelse, som kan sikkre Jorddrotten mod Tab paa Grund af Paragraphens Anvendelse. Men naar en Enke, som har den Ret, der omhandles i Lov 19de Februar 1861 § 7, vil benytte den i nærværende Lovs § 8 hjemlede Afgang til at forblive ved Gaarden, naaget hun gifter sig paany, maa hun, efter Fleertallets Mening, derved ansees at have for steds givet Aftald paa den førstnævnte Ret, hvortil hun, om hun atter bliver Enke, maa kunne overføre sin Ret efter denne Lov paa en efterfølgende Ægtefælle. Fleertallet stiller derfor de fornødne Ændringsforslag i denne Retning.

At stille Fæstegaarde til Fæste eller Forpagtnings-Auktion har altid vakt stor Opfigt og afgjort Misbilligelse, selv hvor sidste Fæster ikke efterlod sig Børn eller Svigerbørn, da man fandt slige Auktioner stridende mod Fæstevæsenets Princip, og Udvalgets Fleertal tilraader derfor § 9, hvorved saadanne Auktioner forbydes.

Det har været en almindelig Sædvane, at en ledig Fæstegaard overdroges til et af den sidste Fæsters Børn eller anden Familie enten til Fæste eller Eiendom. Denne Sædvane har fra gammel Tid været en væsentlig Bestanddeel af den hele Fæsteindretning og er saa rodfæstet i den almindelige Bevidsthed, at det med nærværende Lovs hele Aand og Hensigt for Die, maa findes betimeligt nu at forvandle Sædvanen til en skreven Ret, ved at paalægge den Jorddrot, der med Forbigaaelse af Fæsterens Efterladte, hvor Saadanne kunne og ville fæste Gaarden, bortfæster eller bortforpagter den til Fremmede, en passende Afgift til Statskassen, der af denne da paa hensigtsmæssig Maade kan anvendes i de Forbigaaendes Interesse. En Bestemmelse i denne Retning bliver ogsaa nødvendigvis ved det Forslag, der foreligger i § 10, hvorefter Jorddrotten, naar han forbigaaer sidste Fæsters Efterladte ved Salget af en Fæstegaard, skal indbetale en lignende Kjendelse, han vilde ellers

kunne omgaae denne sidste Bestemmelse ved først at give den fremmede Kjøber Fæste paa Gaarden. Udvalgets Fleertal stiller saaledes, støttende sig til de foran fremsatte almindelige Betragtninger, Forslag til en ny § 10, der bestemmer en Kjendelse til Statskassen for den Jorddrot, der tilfidesætter Fæsterens Efterladte ved en fæsteledig Gaards Bortfæstning i Lighed med, hvad der i Udcastet er foreslaaet for deres Tilfidesættelse ved Gaardens Salg. Fleertallet tilraader nemlig ogsaa Tanken i Udcastets nuværende § 10, men finder dog, at maatte tilraade en Forandring i dens Affattelse, saaledes, at Fæstetvungen vedbliver i 20 Aar at paahvile ogsaa de Gaarde, der sælges til Fæsteren eller en af hans nærmeste Slægt, da ellers flere af disse Gaarde maatte befrygtes snarlig ad Omveie at ville komme tilbage i Jorddrottens Besiddelse i deres nye Egenkab som frie Eiendomme. Man foreslaaer ligeledes en Forandring i Paragraphens hele Affattelse, hvorved dens praktiske Anvendelse bliver klar og sikker.

Et Medlem af Fleertallet (Müller) har paa dette Punkt meent, at man paa den allerheldigste Maade vilde kunne befordre Overgangen af Fæstegodset til Selveiendom, naar man baade ved en mindre Kjendelse paa Salg efter Fæsterens Død til de Efterladte og ved en større Kjendelse paa Salg i det samme Tilfælde til Fremmede tilskyndede baade Jorddrotter og Fæsterne til endnu i de nærværende Fæsters Levetid at enes om Fæstettedernes Overgang til Selveiendom. Han har derfor foreslaaet en Redaction af Paragraphen i Dverensstemmelse med denne ogsaa i forrige Sæssion fra flere endog modstaaende Sider i Landstinget fremsatte Ansøelser om en saadan Bestemmelse som en hensigtsmæssig Foranstaltning til Selveiendoms Fremme.

At Bestemmelsen i § 11 ogsaa, naar den nye § 10 vedtages, maa komme til Anvendelse paa de Efterladte af afgangne Fæstere, der forbigaaes ved Bortfæstning eller Bortforpagtning af Fæstegaarde, er en Selvfølge, og til den Ende stilles de fornødne Ændringsforslag.